

Jaarverslag 2025

Stichting Khôra / Astrid Boons

INLEIDING

De Haagse stichting Khôra / Astrid Boons heeft als missie om via de dans bij te dragen aan een veerkrachtige en verbonden samenleving. De stichting werkt vanuit de feministische artistieke praktijk van choreograaf Astrid Boons: kritisch, toekomstgericht en geworteld in de overtuiging dat verbeeldingskracht een essentiële motor is voor maatschappelijke verandering. Haar werk is een wezenlijke toevoeging aan het podiumkunstenlandschap — niet alleen vanwege de artistieke kwaliteit, maar ook vanwege de brede sociale werking.

Na de oprichting in 2024 heeft de stichting in 2025 haar eerste dansproductie gerealiseerd: *Deep Time*. Deze productie vormt de kernactiviteit van het verslagjaar en omvat zowel de creatie als de presentatie van het werk, met uitvoeringen in Nederland en daarbuiten.

Daarnaast werd de eerdere voorstelling *Khôra* gepresenteerd tijdens de Tanzbiennale Heidelberg 2025, waar meer dan 450 bezoekers werden bereikt. Tevens ontwikkelde de stichting aan het einde van het jaar een artistieke residentie, gericht op de ontwikkeling van toekomstig werk.

Onderstaand volgt een nadere toelichting op de hoofdproductie *Deep Time*.

1. DEEP TIME

Deep Time is de eerste productie die Stichting Khôra / Astrid Boons zelfstandig (co)produceerde, na jaren waarin het werk van choreograaf Astrid Boons werd gerealiseerd binnen bestaande productiehuisen. Het project markeert daarmee een belangrijk kantelpunt in de artistieke en organisatorische ontwikkeling van Astrid Boons als maker en van de stichting als nieuwe organisatie binnen het Nederlandse dansveld.

De voorstelling maakt deel uit van de KHÔRA-trilogie en richt zich thematisch op het aanpassingsvermogen van de mens in een wereld die wordt gekenmerkt door technologische versnelling, klimaatverandering en maatschappelijke polarisatie. Via een intens fysieke dansaal en een immersieve scenografie werd het publiek uitgenodigd om deze vraagstukken niet alleen cognitief, maar ook lichamelijk te ervaren. Kenmerkend voor dit project was de nauwe samenwerking tussen kunst, wetenschap en filosofie, waarbij onderzoekers actief deelnamen aan het creatieproces en aan publieksactiviteiten rondom de voorstelling. Een hoogtepunt is het educatieve traject voor jongeren dat samen met de onderzoekers is ontwikkeld.

Doelen en beoogde resultaten

Artistieke doelen

In het projectplan formuleerden wij de volgende kernambities:

- het realiseren van een artistiek hoogstaande dansvoorstelling met een duidelijke eigen signatuur;
- het verdiepen van de thematiek van posthumanisme en aanpassingsvermogen binnen de KHÔRA-trilogie;
- het verder ontwikkelen van Astrid Boons als maker richting een duurzame mid-career praktijk.

Artistiek gezien zijn deze doelen grotendeels en overtuigend behaald. *Deep Time* werd gerealiseerd volgens de oorspronkelijke artistieke visie en werd door publiek en pers gewaardeerd om de consequentie, intensiteit en gelaagdheid van de voorstelling. De samenwerking met het artistieke team resulteerde in een coherente dramaturgie waarin beweging, soundscape, kostuum en licht elkaar versterkten.

Een belangrijke wijziging in het proces betrof het lichtontwerp. De oorspronkelijk geplande lichtontwerper moest zich wegens burn-out terugtrekken vlak voor de montageperiode. In korte tijd werd lichtontwerper Lisette van der Linden aangetrokken om het ontwerp over te nemen en de artistieke ideeën van Astrid Boons te vertalen naar de scène. Deze onverwachte wijziging heeft het artistieke proces onder druk gezet, maar resulteerde uiteindelijk in een krachtig lichtontwerp dat door publiek, vakgenoten en pers expliciet werd benoemd als een van de meest onderscheidende elementen van de voorstelling. Deze wending bevestigde het belang van flexibiliteit en vertrouwen binnen het artistieke team.

Maatschappelijke doelen

Een belangrijk doel van het project was het verbinden van hedendaagse dans met maatschappelijke en wetenschappelijke reflectie, en het actief betrekken van publiek bij vragen over mens-zijn, technologie en ecologische crisis. Dit kreeg vorm via:

- de structurele betrokkenheid van drie onderzoekers bij het maakproces;
- nagesprekken en inleidingen bij voorstellingen;
- educatieve trajecten met studenten.

Deze doelstellingen zijn gerealiseerd zoals beoogd. De onderzoekers namen niet alleen deel aan gesprekken met publiek, maar waren ook fysiek aanwezig in de studio en droegen inhoudelijk bij aan de ontwikkeling van de voorstelling. Voor zowel het artistieke team als de onderzoekers zelf betekende dit een verrijking van hun praktijk en een verbreding van hun perspectief.

Een groep van circa twintig studenten vanuit Erasmus Universiteit Rotterdam namen deel aan een educatief traject ontwikkeld in samenwerking met dr. Tamara de Groot. De abstractie van de hedendaagse dans werd gecombineerd met maatschappelijke thema's, wat een nieuw perspectief bood aan een jong publiek.

Publieksdoelen en bereik

In het oorspronkelijke plan werd uitgegaan van 11 voorstellingen (3 in Den Haag) en een totaal bereik van circa 2.030 bezoekers. De realisatie wijkt hiervan af:

- Aantal voorstellingen en activiteiten
 - 9 voorstellingen (2 in Den Haag)
 - 2 studiopresentaties
 - 3 nagesprekken
 - 1 inleiding
 - 1 educatief traject met studenten
- Totaal gerealiseerd bereik: 997 bezoekers (292 in Den Haag)
- Betalend bereik: 775 bezoekers (oorspronkelijk begroot: 1.780)
- Niet-betalend bereik: 222 bezoekers (oorspronkelijk begroot: 250)

Een geplande tweede voorstelling in de middag op de tweede speeldag in Den Haag kon niet worden gerealiseerd. De programmering van het CaDance Festival maakte het organisatorisch onmogelijk om de geplande kinderopvangactiviteit uit te voeren. Deze activiteit was bedoeld om jonge ouders in staat te stellen de voorstelling bij te wonen.

Het lagere bereik is deels te verklaren door het lagere aantal voorstellingen. Daarnaast bleek de gemiddelde zaalbezetting lager dan verwacht. Dit heeft meerdere oorzaken: *Deep Time* was de eerste productie onder de merknaam Astrid Boons, zonder de herkenbaarheid en marketingkracht van een gevestigd productiehuis; daarnaast varieerde de inzet van marketing door de speelplekken zelf sterker dan vooraf voorzien. Als jonge organisatie bleek het bovendien uitdagend om deze verschillen volledig te compenseren met eigen middelen.

Positief is dat het niet-betalende bereik – via contextprogramma's, studiopresentaties en educatieve activiteiten – vrijwel volgens verwachting is gerealiseerd, wat bevestigt dat de inhoudelijke verdieping en publieksbetrokkenheid effectief waren.

Het online bereik van het promotiemateriaal was opvallend groot. Met name de teasers presteerden sterk: op YouTube behaalden zij respectievelijk 78.000, 32.000 en 24.000 views, en op Instagram 6.800, 4.600 en 3.500 views, mede dankzij actieve verspreiding via de kanalen van partners. Dit had een duidelijke positieve invloed op het Instagram-account van Astrid Boons, waarvan het aantal volgers groeide van 2.595 naar 3.340, een toename van circa 78%.

Ervaringen van doelgroepen en publieksfeedback

Publieksreacties en feedback

De ervaringen van doelgroepen zijn kwalitatief in kaart gebracht via publieksgesprekken na afloop van voorstellingen, gesprekken met studenten en onderzoekers, reflecties van programmeurs en partners, en pers- en mediarecensies.

Bezoekers gaven aan dat de voorstelling als intens, confronterend en fysiek invoelbaar werd ervaren. De combinatie van abstracte vorm en inhoudelijke context zorgde ervoor dat het publiek zich actief betrokken voelde bij de thematiek. Met name de nagesprekken, waarin choreograaf en onderzoeker samen aanwezig waren, werden als verdiepend en toegankelijk ervaren.

Pers en vakreacties

De artistieke kwaliteit van het werk werd bevestigd door positieve media reacties. Recensenten benadrukten de consequente vormgeving, de fysieke zeggingskracht van de dansers en de filosofische diepgang van de voorstelling. Deze reacties onderstrepen de artistieke waarde van *Deep Time* en dragen bij aan de zichtbaarheid van het werk en van Astrid Boons als zelfstandige maker.

"Met Deep Time toont Astrid Boons een imponerend angstvisioen (...) uiterst consequent en origineel vormgegeven." - de Volkskrant ★★★★★

"Deep Time is both a physical journey and a quiet philosophical reckoning - introspective, beautifully detailed, and profoundly human." – ArtsTalkMagazine

Daarnaast werd *Deep Time* door het internationale platform *Aerowaves - dance across Europe* geselecteerd voor *Aerowaves also recommends*. Deze selectie van 56 voorstellingen, uit maar liefst 700 aanmeldingen, benadrukt de artistieke kwaliteit en internationale relevantie van de voorstelling en zorgt voor extra zichtbaarheid binnen een Europees netwerk.

Successen van het project

Een van de belangrijkste successen van *Deep Time* is de gelijkwaardige en duurzame samenwerking tussen kunst en wetenschap. De betrokken onderzoekers, Prof. dr. Henk Hoekstra (Universiteit Leiden), dr. Tamara de Groot (Erasmus Universiteit Rotterdam) en dr. Bernadette van Heel (Radboud Universiteit Nijmegen), namen actief deel aan het creatieproces in de studio. Voor hen was dit de eerste keer dat zij via fysieke en belichaamde methodes betrokken werden bij een artistiek maakproces, wat ook voor hen nieuwe perspectieven opleverde.

Een bijzonder succesvol onderdeel was het educatieve traject met een groep van circa twintig studenten vanuit Erasmus Universiteit Rotterdam in samenwerking met Tamara de Groot, waarin een bewegingsworkshop, begeleide reflecties en een gezamenlijke voorstellingservaring werden gecombineerd. De studenten gaven aan dat de fysieke benadering van abstracte maatschappelijke thema's hun begrip en betrokkenheid tijdens de voorstelling verdiepte.

Daarnaast was de intensieve artistieke samenwerking binnen het team een belangrijke succesfactor. Ondanks onverwachte veranderingen werd een veilige, gelijkwaardige werkruimte behouden, wat bijdroeg aan de kwaliteit en samenhang van het eindresultaat. Zowel het artistieke team als de samenwerkende onderzoekers, zijn enthousiast over de verdere ontwikkeling van de samenwerking en kijken uit naar de realisatie van het derde deel van de KHÔRA-trilogie.

Leerpunten en aanbevelingen

Inhoudelijk en artistiek

- **Nagesprekken met onderzoekers:** Wanneer zowel choreograaf als onderzoeker aanwezig waren, ontstonden de meest interactieve en inhoudelijk rijke gesprekken. De aanwezigheid van onderzoekers vergrootte de betrokkenheid van het publiek en legitimeerde het gesprek vanuit meerdere perspectieven. Dit wordt een structureel onderdeel van toekomstige projecten.
- **Educatieve trajecten voor jongeren:** De samenwerking met universiteiten en studenten bleek zeer waardevol. In toekomstige projecten willen wij studenten eerder en intensiever betrekken bij het creatieproces en deze trajecten verder professionaliseren, in nauwe samenwerking met experts op het gebied van kunst en educatie.

Publieksbereik en organisatie

- **Merkopbouw en zichtbaarheid:** Als nieuwe organisatie vraagt het tijd en meerdere projecten om een publiek op te bouwen. We nemen mee dat gerichte merkontwikkeling en heldere positionering essentieel zijn voor toekomstige producties.
- **Samenwerking met speelplekken:** Sterkere en concretere afspraken over marketing en publiekswerving met theaters zijn noodzakelijk om publieksdoelen beter te realiseren.
- **Beperkte persaandacht:** Ondanks de zeer positieve reacties bleef de aandacht van de pers beperkt. Dit heeft het inzicht opgeleverd dat toekomstige projecten scherper en gericht gepositioneerd moeten worden richting media.

Reflectie op de financiën van het project

Deze productie kwam tot stand met de steun van de co-producerende partners Korzo en SHIFFT, en met financiële bijdragen van de Gemeente Den Haag, Fonds 21, Het Cultuurfonds, het Norma Fonds en de Gravin van Bylandt Stichting.

Hun bijdragen waren essentieel om de eerste zelfstandige productie van Stichting Khôra / Astrid Boons mogelijk te maken: een productie gericht op inhoudelijke verdieping en maatschappelijke relevantie. Dankzij deze steun kregen (jonge) bewoners de ruimte om actuele maatschappelijke vraagstukken te onderzoeken via de fysieke en emotionele beleving van de podiumkunsten.

Daarmee droegen zij bij aan de ontwikkeling van Haagse maker Astrid Boons en aan betekenisvolle reflectie voor een betrokken (nieuwe generatie) publiek.

Toekomstperspectief

Dankzij de selectie als onderdeel van *Aerowaves also recommends*, ontvangt *Deep Time* financiële ondersteuning vanuit Aerowaves om de voorstelling te presenteren bij internationale partners van het Aerowaves-platform, wat de verdere internationale verspreiding en impact versterkt.

In juni 2026, wordt *Deep Time* gepresenteerd in Mercat de les Flors in Barcelona, een toonaangevend podium voor hedendaagse dans in Europa, waar twee voorstellingen gepland staan met een verwacht bereik van circa 500 bezoekers. Daarnaast lopen gesprekken met De Singel in Antwerpen en andere Aerowaves partners.

De opgedane artistieke, organisatorische en maatschappelijke inzichten vormen een stevige basis voor toekomstige projecten, waaronder het derde deel van de KHÔRA-trilogie.

2. ORGANISATIE

Voor *Deep Time* werkten we projectmatig met 16 freelancers. Alle medewerkers werden beloond volgens de Fair Practice Code en in lijn met de CAO voor Toneel en Dans. Door transparant te zijn over de verwachtingen en werkwijze creëren we een open werksfeer waarin we duurzaam met elkaar omgaan.

Sinds de oprichting van de stichting handelen wij conform de Governance Code Cultuur. Wij hanteren een bestuursmodel, waarbij de drie bestuursleden onafhankelijk opereren en onbezoldigd zijn. Het bestuur komt minimaal drie keer per jaar bijeen. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van drie jaar, met een rooster van aftreden.

Het bestuur van de stichting wordt momenteel gevormd door:

- Jan Willem Troost, voorzitter
- Wendy Lubberding, secretaris
- Leonie Gerrits, penningmeester

Het kernteam van de organisatie bestaat uit artistiek leider Astrid Boons en zakelijk leider Gerard Sangrà. Hun gezamenlijke inzet vertegenwoordigt 0,7 fte. Zij worden regelmatig ondersteund door internationaal agent Amy Josh.

3. FINANCIËN

De organisatie wordt gefinancierd op projectbasis. Partners hebben met aanvullende bijdragen de stabiliteit van de stichting in de opstartfase ondersteund.

Het boekjaar sluit af met een positief resultaat van € 8.040. Hiervan wordt € 1.475 toegevoegd aan een bestemmingsreserve voor de productie Deep Time, die financieel wordt afgesloten in 2026. Het resterende bedrag van € 6.565 wordt toegevoegd aan de algemene reserve van de organisatie, bovenop de € 148 die reeds bij de afsluiting van het voorgaande boekjaar aanwezig was.

Deze reserve dient als financiële buffer voor onvoorziene omstandigheden en toekomstige kosten.

